

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

งานจัดการความรู้ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

The Faculty of Medicine Siriraj Hospital Knowledge Management

Link - Share - Learn

ถอดบทเรียนการประชุมวิชาการ HA National Forum ครั้งที่ 19

เรื่อง “ผู้นำที่ลูกน้องถวิลหาในยุค 4.0”

วันพุธที่ 14 มีนาคม 2561 เวลา 10.30 – 12.00 น.

ณ ห้อง Sapphire 203 ศูนย์การประชุม IMPACT Forum เมืองทองธานี

วิทยากร

นพ.มนตรี แสงภัทราชัย (รพ.กรุงเทพ) และ ดร. ธาวันทร์ สุวงศ์วาร

นพ.มนตรี แสงภัทราชัย เปิดการบรรยายเรื่อง ผู้นำที่ลูกน้องถวิลหาในยุค 4.0 โดยเล่าจากประสบการณ์การทำงานวิจัย ซึ่งสอบถามในช่วงเวลาที่ต่างกัน ในช่วงเช้าถามว่า “ถ้านึกถึง SMART leader ในใจหมายถึงใคร และมีคุณสมบัติอย่างไร” และช่วงบ่ายถามว่า “อยากทำงานกับเจ้านายแบบไหน” จากผลการสำรวจ พบว่าคุณสมบัติ 3 อันดับแรกที่เป็นคุณสมบัติของ leader ที่ต้องการและอยากทำงานด้วย อันดับ 1 คือ ผู้นำที่มีวุฒิภาวะและความฉลาดทางอารมณ์ (emotional intelligence) อันดับ 2 คือ มีศีลธรรม คุณธรรม (moral) และ อันดับ 3 คือ มีเจ้านายที่มีความรู้ความสามารถ และมี attitude ที่ดี (competency) และสอบถามในมุมมองขององค์กร พบว่าผู้นำที่องค์กรถวิลหา คือ คนที่เก่ง มีผลงาน ลูกน้อง ฟังพอใจ และชอบ (employee engagement)

คุณสมบัติของผู้นำที่ดี มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- Self-awareness เป็นผู้ที่รู้จักตนเอง จุดแข็ง และจุดที่ต้องปรับปรุง
- Self-regulation สามารถควบคุมตนเองได้ ทั้งด้านอารมณ์ และการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
- Social skill มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ และชี้แนะผู้อื่นได้
- Empathy มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- Motivation เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้ทั้งตนเอง และผู้อื่นได้

ความสำเร็จของการเป็นผู้นำ ขึ้นกับคนที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (EQ) สูง หรือมีความฉลาดทางอารมณ์ (emotional intelligence) โดยผู้นำที่มี IQ สูงจะเป็นผู้นำที่ “เก่งงาน” ส่วนผู้นำที่มี EQ สูง จะเป็นผู้นำที่ “เก่งงาน เก่งคน และเป็นที่รัก” และจากการสำรวจของ Ken Blanchard พบว่าคุณสมบัติ

3 อย่างที่ผู้นำทำไม่ได้ คือ 1) การให้ feedback 2) การฟังเชิงลึก (active listening) และ 3) มีรูปแบบการเป็นผู้นำที่ไม่หลากหลาย

ผู้นำของโลกได้ให้คำนิยามของคำว่าผู้นำ ดังนี้

Franklin Roosevelt กล่าวว่า ผู้นำที่ดีที่สุด คือ ผู้นำที่มองคนออก และสั่งงานได้เหมาะสมกับความสามารถ และเมื่อลูกน้องเต็มใจที่จะทำงาน ผู้นำต้องสามารถควบคุมให้อยู่ในขอบเขต และไม่เข้าไปแทรกแซงพวกเขา

Richard M. Nixon กล่าวว่า ผมปฏิเสธเรื่อง que คนอื่นตัดสินใจได้ หลักการเป็นผู้นำข้อแรก คือ จงกล้าตัดสินใจเรื่องใหญ่ ๆ ที่คนอื่นทำไม่ได้ อย่าได้ให้งานจุกเงินมารัดตัว และอย่าทำตนเองให้เป็นปัญหา

John Coleman กล่าวว่า ผู้นำต้องมีความยืดหยุ่น ไม่คงเส้นคงวา ไม่เข้มงวดจนเกินไป รวมถึงการมีความสามารถในการปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลง มีความเสมอต้นเสมอปลาย (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 Balance of agility and consistency's leader

ช่วงต่อมา ดร. ธารินทร์ สว่างสุวรรณ ได้กล่าวถึง Megatrends คือ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลก ไม่ใช่เพื่อการปรับตัวที่เท่าทันกระแสสังคมขององค์กร เท่านั้น แต่รวมถึงนำการเปลี่ยนแปลงไปสู่ผู้อื่นด้วย (Leading change) หากผู้นำไม่เข้าใจกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในปัจจุบัน จะทำให้องค์กรไม่พัฒนา และล้มเหลวในเวลาต่อมา ตัวอย่างเช่น esternization คือ แนวโน้มการค้าและการลงทุนที่

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

งานจัดการความรู้ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

The Faculty of Medicine Siriraj Hospital Knowledge Management

Link - Share - Learn

เปลี่ยนแปลงมาทางฝั่งโลกตะวันออกมากขึ้น automation and AI (artificial intelligence) คือ การนำหุ่นยนต์ หรือปัญญาประดิษฐ์ มาใช้แทนแรงงานบางประเภท เป็นต้น

ประเทศไทยต้องพัฒนาฝีมือแรงงานให้ทันยุค 4.0 โดยยุคเศรษฐกิจ 1.0 คือ เกษตรกรรม ยุคเศรษฐกิจ 2.0 คือ การลดการนำเข้า เกิด labor intensive รวมถึงการลดค่าเงินบาท เป็นยุคของการส่งออก ยุคเศรษฐกิจ 3.0 เกิดมาबाटพุด เป็นฐานการผลิตรถยนต์ และในยุคเศรษฐกิจ 4.0 คือการสร้างคุณค่าการส่งออก โดยทำให้มีความทันสมัย จึงต้องเตรียมทรัพยากรมนุษย์ ให้เด็กไทยมีความคิด ไม่ใช่การท่องจำ สอนให้คิดแบบตั้งคำถาม ซึ่งเป็นความรู้ที่แท้จริง อีกประการหนึ่งที่สำคัญ คือ การจัดการความหลากหลาย เช่น วัฒนธรรม เพศ ช่างวัย (อายุ) ซึ่งมีปัญหาในเรื่องการสื่อสารมากที่สุด พบว่า Gen X มีปัญหามากที่สุด (วัย 35 – 43 ปี) (ภาพที่ 2) ดังนั้นองค์กรที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพปัจจุบัน และเป็นองค์กรที่เปลี่ยนแปลงตัวเองก่อน โดยการใช้เครื่องมือ benchmarking ในการเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น ๆ ก่อนที่จะเป็นผู้ถูกเปลี่ยน

ภาพที่ 2 Leadership challenges in digital age

